

სარტრის ეგზისტენციალური ესთეტიკის გამოვლენა ლიტერატურაში,
კამიუს შემოქმედების მაგალითზე დაყრდნობით

ანუკი ჯიქიძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა
და ხელოვნების ფაკულტეტის ფილოსოფიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

ფილოსოფია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ელენე ლადარია

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ანუკი ჯიქიძე

23.06.2021

სარჩევი

აბსტრაქტი	1
შესავალი	3
1. ლიტერატურის მიმოხილვა	5
1.1. სარტრის ბიოგრაფია	5
1.2. ეგზისტენციალიზმისა და ჰუმანიზმის ისტორიული მიმოხილვა	7
1.3. ლიტერატული მიმოხილვა სარტრის განსაზღვრებაზე შემოქმედების შესახებ.....	10
2. სარტრის ეგზისტენციალიზმის შემოსაზღვრა	12
2.1. სარტრის ეგზისტენციალიზმის კრიტიკა	12
2.2. სარტრის სუბიექტივიზმის საკითხი კანტის ავტონომიის ცნებასთან მიმართებით	16
2.3. თავისუფლების წყევლა და ათეიზმის ბოროტება	19
3. ლიტერატურის განსაზღვრება სარტრის მიხედვით	24
3.1. რა არის ნაწარმოები, არისტოტელეს და სარტრის მაგალითზე	24
3.2. მწერლისა და მკითხველის სუბიექტურობა, სარტრისა და ფროიდის მიხედვით ..	30
3.3. სარტრის იდეა ეპოქისა და შემოქმედების ურთიერთმიმართებაზე.....	36
4. ეგზისტენციალიზმისა და აბსურდიზმის მაგალითები სარტრისა და კამიუს შემოქმედების მიხედვით	40
4.1. აბსურდული მგრძნობელობა და ეგზისტენციალიზმის ურთიერთმიმართება კამიუსა და სარტრის თეორიების მიხედვით	40

4.2. აბსურდული მგრძობელობისა და ეგზისტენციალიზმის ურთიერთმიმართება
„სიზიფეს მითის“ მაგალითზე48

4.3. ეგზისტენციალიზმისა და აბსურდული მგრძობელობის კავშირის გამოვლენა
სარტრის პიესის მაგალითზე55

კვლევის მეთოდები61

შედეგები/შედეგების ინტერპრეტაცია/დასკვნა62

ბიბლიოგრაფია.....65

აბსტრაქტი

სარტრის ეგზისტენციალიზმი დღესაც აქტუალურია, რადგან ყოველდღიურობასთან დაკავშირებული ისეთი საკითხები, როგორცაა პასუხისმგებლობა ან არჩევანის თავისუფლება მნიშვნელოვანებას არ კარგავს. წარმოდგენილი კვლევა მიზნად ისახავს ეგზისტენციალიზმის მიმართების წარმოჩენას ფსიქოანალიზთან, კულტურასთან, მორალის ფილოსოფიასთან. ამ მიზნით, კონცეპტუალური განხილვა გამყარებულია კონკრეტული მაგალითით, რომელიც აბსურდის ლიტერატურიდან, კერძოდ კი კამიუს შემოქმედებიდანაა აღებული.

პირველ ნაწილში განხილულია კვლევის მეთოდის განსაზღვრის საკითხი, ისევე როგორც მიმოხილულია ეგზისტენციალიზმის მნიშვნელობა და მისი დაფუძნება ჰუმანიზმზე. აქ გამოკვეთილია სარტრის სუბიექტივიზმის კავშირი კანტის ავტონომიურობის ცნებასთან.

მეორე ნაწილში ანალიზური მიდგომის საშუალებით მიმოხილულია კამიუს, ჰაიდეგერისა და ფროიდის ტექსტები, რის შედეგადაც წარმოჩნდება კავშირი სუბიექტურობასა და ექსპრესიას შორი, როგორც შემოქმედებითი პროცესის საფუძველი.

აღნიშნულის საფუძველზე კვლევა ადგენს, რომ აბსურდიზმი - რომელიც გამოვლინდება არჩევანით, რეალობასთან თვალის გასწორებით და ამბოხით - ეგზისტენციალიზმისგან იღებს საფუძველს. სუბიექტის ავტონომიურობა, არჩევანის შესაძლებლობა და საკუთარი თავის განსაზღვრა სწორედ ეგზისტენციალიზმში გამოვლინდება, სუბიექტივიზმიდან გამომდინარე.

საძიებო სიტყვები: ეგზისტენციალიზმი, ჰუმანიზმი, აბსურდი, პასუხისმგებლობა, დაწყევლილობა თავისუფლებით.

Abstract

As everyday issues such as responsibility and freedom of choice stay significant, existentialism of Sartre is still problematic up until today. The present study aims to demonstrate the relation of existentialism with psychoanalysis, culture and moral philosophy. To accomplish this, a conceptual argumentation is supported with specific example taken from absurdist literature, specifically from works of Camus.

The first part of the study explains the research methodology and examines the significance of existentialism and its foundation on humanism. The connection between Subjectivity of Sartre and Autonomy of Kant is also emphasized here.

The second part analytically examines the texts of Camus, Heidegger and Freud and shows the connection between Subjectivity and expression, which is the base of the creative process.

Taking this into consideration the study argues that, absurdism manifested with choice, being in the face of reality and revolt originates from existentialism. Autonomy of the subject, possibility of choice and self-determination are indeed embodied in existentialism.

Key words: existentialism, humanism, absurd, responsibility, condemned to be free